

ОҚЫТУДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН ОНЛАЙН ВЕБ-РЕСУРСТАР

Кальжанова Айгуль Ермухановна

№2 Қандыағаш қалалық ЖББМ
қазақ тілі мен әдебиеті пәндерінің мұғалімі

Аннотация. В статье рассказывается об использовании онлайн веб-ресурсов в условиях дистанционного обучения. Одной из новых форм организации учебного процесса является обучение с помощью дистанционных технологий обучения. Дистанционное обучение-это форма обучения, которая проходит между учителем и учеником на некотором расстоянии в сопровождении ресурсов интернета, то есть обучение на определенном расстоянии с помощью сетей интернета.

Abstract. The article describes the use of online web resources in the context of distance learning. One of the new forms of organizing the educational process is learning using distance learning technologies. Distance learning is a form of learning that takes place between a teacher and a student at a certain distance, accompanied by Internet resources, that is, learning at a certain distance using Internet networks.

Ключевые слова: онлайн обучение, дистанционное обучение, веб-ресурсы, технологии обучения.

Оқытуда қолданылатын әдіс-тәсілдер, әдістемелер, технологиялар білім беру талаптарына байланысты жаңартылып отырады. Сапалы терең білімді меңгеруге талпынған өскелең ұрпақтың жеткілікті дәрежеде сандық сауаттылығы бар, себебі олар өмір жағдайлары барысында жаңа технологияның барлық мүмкіндіктерін пайдаланады. Сол мүмкіндіктерді нәтижелі қолдану мұғалімнің біліктілігіне, біліміне, тәжірибесіне байланысты [Ахметова, Караев, Мухамбетжанова, 2013].

Оқу үдерісін ұйымдастырудың жаңа формасының бірі – қашықтықтан оқыту технологиялары арқылы оқыту. Қашықтықтан оқыту дегеніміз — мұғалім мен оқушы арасында қандай да қашықтықта интернет ресурстарының сүйемелдеуімен өтілетін оқытудың формасы, яғни интернет желілерінің көмегімен белгілі бір арақашықтықта оқыту [<https://bilimdinews.kz>].

Қашықтықтан сабақ өзінің құрылымындағы (дидактикалық бөлім) күндізгі сабақпен бірдей болатындығын есте сақтау қажет, атап айтқанда:

- Ұйымдастыру сәті және міндеттер мен мақсаттардың құрылымы - оқушыларға материалды игеру уақыты, сабақ кестесі және т.б. көрсетілген нақты тапсырмалармен анықталады.
- Үй тапсырмасын тексеру - оқушылардың жетістіктері мен сәтсіздіктеріне жалпы шолу, қиын сәттерді түсіндіру және т.б.

- **Білімнің өзектілігі** - жаңа материалды - бейнероликтерді, оқу тапсырмасын оқуға деген ынтасын арттыру үшін түрлі әдістерді қолдану. Егер сіз бұл кезеңді сыныппен бір уақытта жұмыс түрінде өткізгіңіз келсе - бұл маңызды емес, сіз сұрақтардың жауабын талап етпей жай ғана жариялай аласыз, өйткені олар өздері баланы жаңа білім беру тапсырмасына дайындайды.

- **Жаңа білімді игеру** - бұл жалпыға қолжетімді ресурстарға орналастырылған білім беру порталдарының немесе мұғалімнің әзірлемелерінің ресурстарын пайдалану. Алайда, материалды оқымас бұрын оқушылар олардан не талап етілетіндігін нақты білуі керек, оған не назар аудару керек, қандай білім және практикалық дағдылар тексерілетінін көрсету қажет; тұтастай алғанда, оқушыларға жаңа материалды өз бетінше зерттеу алдында міндеттер нақты қойылуы керек.

- **Сабақты түсіну мен қорытындылаудың алғашқы сынағы** - бұл жаңа материалды зерделеу, білім мазмұнын тапсырмалармен, интерактивті модельдермен және өзін-өзі тексеруге арналған сұрақтармен тікелей байланыстыру кезінде осы кезеңді жүзеге асырудың тамаша мүмкіндігі.

- **Сабақты меңгеру, жіберген қателерді талдау және түзету** - тесттер, кіріккен интерактивті модельдер және жауаптарды жинау формаларын қолдану арқылы жүзеге асырылады. Тапсырмаларды уақтылы тексеруді және оқушыларға олардың жетістіктері мен қателіктері туралы көпшілікке немесе жеке ақпарат беруді ұмытпаңыз.

- **Үй тапсырмасы және оны орындауға арналған нұсқаулық.**

- **Рефлексия және кері байланыс.** [<https://edunews.kz>]

Осы жоғарыда аталған құрылымдағы сабақты түсіну, меңгеру кезеңдерінде оқушылардың білімін тексеріп, бағалауды онлайн режимде тиімді ұйымдастыруға көмектесетін келесі веб-сервистерді қолдануға болады: Quizizz, Socrative, Google forms, Learningapps, Polleverywhere.

Quizizz оқушыларды бағалауға арналған интернет-құрал болып табылады. Ол Kahoot веб-сервисіне ұқсайды, бірақ оларды бір-бірінен ерекшелейтін айырмашылықтары да бар. Бұл сервисе мұғалім өзі тест құрып, оны редакторлеу мүмкіндігіне ие болады. Ал оқушы болса, компьютер, ноутбук немесе смартфонды пайдаланып, ПИН-код пен өз атын енгізеді, яғни тест кез келген Интернетке қосылған құрылғы арқылы ойнатылады. Quizizz сервисінің Kahoot-тан айырмашылығының бірі – мұғалім сыныпты дәлірек басқара алады, әрбір оқушының жеке жұмысын бақылай алады. Барлық оқушылар бірдей тапсырмаларды алады, бірақ әр оқушы өз құрылғысында кездейсоқ таңдалған сұрақтарға жауап беріп, өз темпінде тестпен жұмыс жасай алады. Kahoot сервисіндегі сияқты әртүрлі алаңдататын факторлары жоқ, сондай-ақ оқушылар дисплейінде түгел сұрақпен бірге сурет толық көрсетіледі, әрі масштабталады.

Тестті аяқтаған соң нәтижесін тек көріп қана қоймайсыз, Excel кестесінде барлық мәліметтерді алуға мүмкіндігі бар.

Socrative бағдарламасы арқылы оқушы қашықтықтан тесттермен, түрлі бақылаулармен жұмыс істей алады. Ғаламторды тиімді пайдаланып, қысқа уақытта өз білімін толықтыру мүмкіндігіне ие. Socrative қосымшасы қолданыста өте қарапайым. Тестілеу немесе статистикалық сауалнама Интернетке қосылған кез келген құрылғы арқылы жүзеге асады. Тапсырма оқушыларға үш түрлі нұсқада беріледі: тест түрінде, дұрыс/дұрыс емес нұсқасы және қысқаша жазбаша жауап түрінде.

Оқытушы әрекеттерінің алгоритмі:

1. Жұмысты бастау үшін мұғалімге тіркелу қажет, ол үшін t.socrative.com сайтына кіріп логин мен парольді енгізесіз.

2. Бірнеше сауалнама сұрақтарын құрыңыз. Manage Quizzes батырмасын басыңыз.

3. Жұмысты бастамас бұрын оқушыларға өз виртуалды бөлмеңіздің нөмірін айтыңыз. Оқушылардың саны 50-ден аспауы қажет. Оқушы ресурсқа кіріп оқытушы айтқан нөмірді, аты-жөнін, фамилиясын енгізеді.

4. Тест қорытындысын Google кестесі түрінде берілген интерактивті есеп арқылы немесе Excel файлын электронды поштасынан көре алады. [<https://ortalyq.kz>]

LearningApps - бұл әр түрлі пәндер бойынша интерактивті оқу-әдістемелік қосымшалар жасауға мүмкіндік беретін білім беру мекемелеріндегі білім беру процесін қолдау үшін арналған сервис деп есептеймін.

Сервистің ерекшелігі, пайдаланушылар жасаған барлық тапсырмалар галереяда жиналған және жалпыға қол жетімді болып табылады. LearningApps құралдары әртүрлі интерактивті тапсырмаларды жасауға мүмкіндік береді: викторина, сұрыптау, топтастыру, жіктеу, мәтінді енгізу, кроссворд, уақытша таспа және т.б.

Іздестіруге оңай болу үшін барлық интерактивті тапсырмалар санат бойынша топтастырылған (пәндер бойынша). Категория бойынша таңдаудан басқа, қиындығына қарай да топтастырылған тапсырмаларды таңдап алуға мүмкіндік бар. Дайын тапсырмаларды серверге тіркелмегендер де пайдалануға мүмкіндігі бар. Жеке материалдарды жасау және сақтау қарапайым тіркеуден өткен соң ғана мүмкін болады. Сонымен қатар, өз материалдарын жасай отырып, пайдаланушы оларды жеке қолдану және жалпы пайдалану үшін сақтай алады. [<http://zkoipk.kz>]

Google form сияқты веб-сервистерді, аралық және ағымдық бақылау жүргізуге сәтті пайдалануға болады. Оқушылар аккаунттарына кірместен, желі әлсіздігіне қарамай бірден ашылып, пайдалануда және тест жұмыстарын жасауда қарапайымды, қолжетімді, тегін ұсынылатын сервис. Оқушыларды бағалаудың тестін жасап, жауаптарын уақытты үнемдей отырып қадағалауға мүмкіндік береді.



Polleverywhere сервисін оқушылардан кері байланыс алу мақсатында сабақтың рефлексия бөлімінде қолдануға болады. Бұл сервис өз алдына сауалнама жасауға арналған.

Әрбір оқушының білім деңгейін талапқа сай көтеру үшін озық әдістемелік технологиялар қажет. Сол жаңа озық әдістемелік технологиялармен қаруланған, заман талабына сай оқытудың жаңа әдістерін, яғни ақпараттық – коммуникациялық технологияларды толық меңгерген педагог қана оқушылардың сапалы білім алуына мүмкіндік жасайды.

Осы қосымшалардың бірін таңдау сабақ барысында мақсаттарға жету мен білімді игерту көзделеді және бұл қосымшаларды сабақтың білімді тиянақтау, топтық және жұптық, жаңа материалды игерту, үй жұмысын тексеру кезеңдерінде көптеп қолдануға болады деп есептеймін.

Пайдаланылған әдебиеттер мен сілтемелер:

1. Білім беру ұйымдарына электрондық оқыту жүйесін енгізу жағдайында педагогтардың біліктілігін арттыруды ұйымдастыру әдістемесі / Ахметова Г.К., Караев Ж.А., Мухамбетжанова С.Т. // Алматы:АҚ «ҰБАО «Өрлеу», 2013.
2. <https://bilimdinews.kz/?p=115010>
3. <http://edunews.kz/shcollnews/1803-ashytytan-oytu-zaman-talaby.html>
4. <https://ortalyq.kz/onlajn-o-ytudy-tiimdi-t-silderi/>
5. <http://zkoipk.kz/kz/smartconf2018/2-section/4194-conf.html>